

Bosna i Hercegovina
MINISTARSKA KONFERENCIJA

Босна и Херцеговина
МИНИСТАРСКА КОНФЕРЕНЦИЈА

IZVJEŠTAJ

***FUNKCIONALNIH RADNIH GRUPA
O PROVOĐENJU AKCIONOG PLANA STRATEGIJE ZA
REFORMU SEKTORA PRAVDE U BOSNI I HERCEGOVINI
ZA PERIOD OD 2009. DO 2013. GODINE***

Sarajevo, januara 2014. godine

SADRŽAJ

UVOD	4
1. STRATEŠKA OBLAST 1 – PRAVOSUĐE	5
1.1. NEZAVISNOST NOSILACA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA I USKLAĐENOST ZAKONA I SUDSKE PRAKSE U BiH	5
1.1.1 Postupak izbora, imenovanja i razrješenja nosilaca pravosudnih funkcija u BiH	5
1.1.2 Finansiranje pravosudnih institucija u BiH.....	5
1.1.3 Usklađenost zakona i sudske prakse u BiH.....	6
1.2. EFIKASNOST I EFEKTIVNOST PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA U BiH.....	7
1.2.1 Neriješeni predmeti u pravosudnim institucijama u BiH.....	7
1.2.2 Operativna pitanja vezana za rad pravosudnih institucija u BiH.....	8
1.3. ODGOVORNOST I PROFESIONALIZAM NOSILACA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA U BiH.....	10
1.3.1 Standardi djelovanja i sistemi za praćenje djelovanja pravosudnih institucija u BiH.....	10
1.3.2 Disciplinska odgovornost nosilaca pravosudnih funkcija u BiH	10
1.3.3 Pravosudni ispiti u BiH.....	11
1.3.4 Stalni profesionalni razvoj nosilaca pravosudnih funkcija u BiH	11
2. STRATEŠKA OBLAST 2 – IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA	12
2.1. RUKOVOĐENJE SISTEMOM ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA U BiH.....	12
2.1.1 Usklađivanje standarda i propisa za izvršenje krivičnih sankcija u BiH.....	12
2.1.2 Uspostavljanje zavodskih uprava u BiH	12
2.1.3 Prekategorizacija zavoda i klasifikacije unutar zavoda u BiH	13
2.2. PREKOBROJNOST U ZAVODIMA U BiH	13
2.2.1 Uslovni otpust.....	13
2.2.2 Alternativne (nezavodske) sankcije	14
2.2.3 Zavodski smještaj.....	14
2.3. PRIMJENA MEĐUNARODNIH STANDARDARDA	15
2.3.1 Zatvorenici sa posebnim potrebama.....	15
2.3.2 Zdravstvena zaštita zatvorenika u BiH	15
2.3.3 Nezavisno praćenje i nadzor zavodskog sistema u BiH	15
2.3.4 Profesionalna obuka zavodskog osoblja u BiH	16
2.3.5 Amnestija i pomilovanje.....	16
3. STRATEŠKA OBLAST 3 – PRISTUP PRAVDI	17
3.1. MEĐUNARODNA PRAVNA POMOĆ I SARADNJA	17
3.1.1. Stručno usavršavanje za pružanje MPP	17
3.1.2 Ujednačavanje sudske prakse u oblasti MPP	17
3.1.3 Usvajanje Zakona o MPP	17
3.2. BESPLATNA PRAVNA POMOĆ I PRISTUP PRAVDI U BiH.....	17
3.2.1 Uspostavljanje sistema besplatne pravne pomoći u BiH	17
3.2.2 Obuka za pružaoce besplatne pravne pomoći u BiH	18
3.2.3 Efikasnost i efektivnost besplatne pravne pomoći u BiH	18
3.3. BRIGA O KORISNICIMA SUDA I ULOGA CIVILNOG DRUŠTVA.....	18
3.3.1 Provođenje Strategije za brigu o korisnicima sudova u BiH	18
3.3.2 Informisanje javnosti o organizaciji i radu pravosudnih institucija u BiH.....	18
3.3.3 Uključivanje nevladinih organizacija u praćenje rada pravosudnih institucija u BiH.....	18
4. STRATEŠKA OBLAST 4 – PODRŠKA EKONOMSKOM RASTU	19
4.1. MEDIJACIJA I ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE PRIVREDNIH SPOROVA	19
4.1.1 Razvoj i promovisanje ARS.....	19
4.1.2 Jačanje kapaciteta za ARS.....	19
4.2. REFORMA ZEMLJIŠNE ADMINISTRACIJE	19
4.2.1 Kompletiranje zakonskog okvira u BiH	19
4.2.2 Osiguravanje jedinstvenih standarda kvalitete u BiH.....	20
4.2.3 Jačanje kapaciteta zemljišne administracije u BiH	20
4.3. UNAPREĐENJE KAPACITETA PRIVREDNIH ODJELJENJA ILI PRIVREDNIH SUDOVA U BiH	20
4.3.1 Usklađivanje propisa u oblasti registracije poslovnih subjekata u BiH.....	20
4.3.2 Jačanje kapaciteta za privredno sudovanje u BiH.....	20

5. STRATEŠKA OBLAST 5 – DOBRO RUKOVOĐEN I KOORDINIRAN SEKTOR	21
5.1. KOORDINACIJA NADLEŽNOSTI U SEKTORU PRAVDE U BiH.....	21
5.1.1 Uspostavljanje i održavanje MK.....	21
5.1.2 Međusobna saradnja institucija u sektoru pravde u BiH.....	21
5.2. STRATEŠKO PLANIRANJE I IZRADA POLITIKA U SEKTORU PRAVDE U BiH.....	21
5.2.1 Uspostavljanje institucionalnih kapaciteta za strateška planiranja i razvoj politika u sektoru pravde u BiH.....	21
5.2.2 Razvijanje i održavanje sistema prikupljanja, analiziranja i razmjene informacija u sektoru pravde u BiH.....	21
5.3 DONATORSKA KOORDINACIJA U SEKTORU PRAVDE U BiH	22
5.3.1 Uspostavljanje kapaciteta za donatorsku koordinaciju u sektoru pravde u BiH	22
5.3.2 Jačanje sistema upravljanja javnim finansijama u sektoru pravde u BiH.....	22
5.3.3 Unapređenje koordinacije i usklađenosti donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH	23
5.3.4 Efikasnije rukovođenje donatorskom pomoći u sektoru pravde u BiH	23
5.3.5 Planiranje donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH.....	23
5.4 EVROPSKE INTEGRACIJE.....	23
ZAKLJUČCI JEDANAESTE MK.....	24
ZAKLJUČAK VIJEĆA MINISTARA BIH	24

UVOD

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini (SRSP u BiH) usvojena je krajem juna 2008. godine, od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, entitetskih vlada i Pravosudne komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, uz čiju izradu je pripremljen i Finansijski plan, a krajem decembra 2008. godine i Akcioni plan (AP SRSP u BiH).

Na prvoj Ministarskoj konferenciji, održanoj krajem decembra 2008. godine, usvojena je Deklaracija o uspostavljanju Konferencije ministara pravde u Bosni i Hercegovini, predsjednika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine i predsjednika Pravosudne komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Deklaracija), kojom su uspostavljeni instrumenti predviđeni SRSP u BiH za praćenje i ocjenu njenog provođenja.

Deklaracijom su uspostavljeni:

- 1) Ministarska konferencija (MK), koja osigurava koordinirano praćenje najvažnijih reformskih aktivnosti, koje su od zajedničkog interesa za sektor pravde i usaglašeno rješavanje tih pitanja, razmjenu iskustava i bolje korištenje domaćih i drugih potencijala,
- 2) Tehnički sekretarijat (TS), koji pruža tehničku i stručnu pomoć u pripremanju i održavanju MK, sastanaka funkcionalnih radnih grupa (FRG) i izradi izvještaja o praćenju i ocjeni provođenja AP SRSP u BiH,
- 3) Pet FRG, po strateškim oblastima iz SRSP u BiH, koje se sastaju tromjesečno, radi praćenja i provođenja zajedničkih mjera i inicijativa, te davanja mišljenja i prijedloga za rješavanje najvažnijih reformskih pitanja sektora pravde,
- 4) Tromjesečni izvještaji o napretku, kojima se prati i ocjenjuje provođenje AP SRSP u BiH.

Od marta 2009. godine, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine (MP BiH) izrađuje tromjesečne izvještaje o postignutim rezultatima na provođenju AP SRSP u BiH. Krajem 2009. godine u izradu izvještaja uključili su se Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (VSTV), Federalno ministarstvo pravde (FMP) i Pravosudna komisija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (PK BD), dok se Ministarstvo pravde Republike Srpske (MP RS) nije uključivalo.

Ovaj izvještaj se odnosi na period od 01.01.2009. do 31.12.2013. godine i, osim uvoda, sadrži: postignute rezultate u petogodišnjem provođenju AP SRSP u BiH i zaključke 11. MK.

Prilikom izrade izvještaja korišteni su zapisnici sa sastanaka FRG, TS i MK,¹ usvojeni izvještaji institucija sektora pravde,² organizacija civilnog društva (OCD),³ međunarodnih organizacija i donatora, koje prate provođenje AP SRSP u BiH i slično.

¹ Članovi MK su: ministri pravde Bosne i Hercegovine (BiH), entiteta i kantona, predsjednici VSTV-a i PK BD.

² U institucije sektora pravde, osim pravosudnih institucija, ubrajamo: ministarstva pravde BiH, entiteta i kantona, VSTV i PK BD, centre za obuku sudija i tužilaca, institucije za pružanje pravne pomoći, udruženja za alternativno rješavanje sporova, kazneno-popravne zavode, institucije za provođenje alternativnih sankcija i slične institucije.

³ Memorandum je potpisan između institucija sektora pravde i Asocijacije demokratskih inicijativa, Helsinškog komiteta za ljudska prava u BiH, Udruženja Vaša prava, Biroa za ljudska prava, Centara civilnih inicijativa i Par Excellence Sarajevo.

1. STRATEŠKA OBLAST 1 – PRAVOSUĐE

1.1. Nezavisnost nosilaca pravosudnih funkcija i usklađenost zakona i sudske prakse u BiH

Najvažnija reformska aktivnost za osiguravanje nezavisnosti pravosudnih institucija u BiH i vladavinu prava je uspostavljanje VSTV-a 2004. godine, čije su nadležnosti: izbor, imenovanje i razrješavanje nosilaca pravosudnih funkcija u BiH, usvajanje i praćenje standarda rada nosilaca pravosudnih funkcija u BiH i rad uprave pravosudnih institucija u BiH.

Slijedeći važan element za osiguravanje nezavisnosti pravosudnih institucija u BiH i vladavinu prava je odgovarajuće finansiranje pravosudnih institucija u BiH.

Kao treći važan element za osiguravanje nezavisnosti pravosudnih institucija u BiH i vladavinu prava je usklađivanje zakona i sudske prakse u BiH.

1.1.1 Postupak izbora, imenovanja i razrješavanja nosilaca pravosudnih funkcija u BiH

Postupak izbora, imenovanja i razrješavanja nosilaca pravosudnih funkcija u BiH od strane VSTV-a propisan je Zakonom o VSTV-u BiH.

VSTV je nadležan i za davanje preporuka kod izbora sudija u entitetskim ustavnim sudovima.

MK je tokom provođenja SRSP BiH uvažila stav Ustavnog suda BiH, kao nezavisne pravosudne institucije BiH za provođenje ustavno-sudske kontrole uspostavljene Ustavom BiH i ocijenila da ne postoje razlozi da se na sudije Ustavnog suda BiH primijeni sličan postupak izbora. Na osnovu zaključka MK ovaj strateški program je brisan iz SRSP u BiH.

U izvještajnom periodu VSTV je preduzeo veći broj mjera za poboljšanje postupka izbora, imenovanja i razrješavanja nosilaca pravosudnih funkcija u BiH, uključujući uvođenje pismenog ispita za kandidate koji nisu nosioci pravosudnih funkcija.

U izvještajnom periodu pripremljene su izmjene i dopune Zakona o VSTV-u BiH koje još nisu upućene u proceduru usvajanja.

1.1.2 Finansiranje pravosudnih institucija u BiH

Zakonom o VSTV-u BiH je propisano da je VSTV nadležan za donošenje smjernica za pripremanje budžeta pravosudnih institucija u BiH.

U izvještajnom periodu VSTV je usvojio Smjernice za pripremu budžetskih prijedloga pravosudnih institucija u BiH, sa preporukama za programski budžet, a programski budžet je uveden u svim pravosudnim institucijama u BiH.

Uz donatorsku pomoć izrađena je Komparativna analiza finansiranja sudova i tužilaštava u BiH i zemljama u okruženju i materijal Varijante izmjena zakonskog okvira finansiranja pravosuđa u BiH (u cilju postizanja veće nezavisnosti u donošenju i izvršenju budžeta).

Da bi se unaprijedila priprema i izvršavanje budžeta institucija sektora pravde u BiH, tokom izvještajnog perioda izrađen je Pregled kapaciteta institucija sektora pravde u BiH u pripremi i izvršenju budžeta. Zbog budžetskih ograničenja nije došlo značajnijeg zapošljavanja osoblja za pripremu i izvršenje budžeta u institucijama sektora pravde u BiH.

Izrađena je i usvojena Analiza za unapređenje sistema finansiranja pravosudnih institucija u BiH, sa preporukama koje se odnose na jačanje uloge VSTV-a u budžetskom postupku, smanjenje rascjepkanosti finansiranja pravosudnih institucija u BiH i potpuno poštivanje sadašnjih odredbi zakona.

U izvještajnom periodu preduzeti su određeni koraci za smanjenje rascjepkanosti finansiranja pravosudnih institucija u Federaciji BiH, u skladu sa preporukom iz mišljenja Venecijanske komisije.

VSTV je redovno primao kopije budžetskih zahtjeva koje pravosudne institucije u BiH upućuju ministarstvima finansija, vršio poređenje prijedloga budžeta sa budžetskim smjernicama i analizirao stepen primjene preporuka VSTV-a.

U postupku pripreme budžeta, VSTV je provodio konsultacije sa predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti na svim nivoima u BiH.

U izvještajnom periodu održano je više radionica, okruglih stolova i sastanaka na kojima su učestvovali predstavnici VSTV i nadležnih ministarstava i na kojima se razgovaralo o finansiranju pravosudnih institucija u BiH.

U izvještajnom periodu održano je i nekoliko obuka namijenjenih predsjednicima sudova, glavnim tužiocima i ostalom rukovodstvu, te osoblju koje radi na pripremi i izvršenju budžeta pravosudnih institucija u BiH.

1.1.3 Usklađenost zakona i sudske prakse u BiH

U pravnom sistemu u BiH nedostaju instrumenti pomoću kojih bi se zakoni i drugi propisi BiH, entiteta i Brčko distrikta BiH međusobno usklađivali.

U izvještajnom periodu ovaj problem nastojao se prevazići osnivanjem privremenih radnih grupa, poput one za unapređenje i usklađivanje zakona o parničnom postupku u BiH.

Iako su preduzeti izvjesni naponi da se usvoji jedinstven Zakon o tužilaštvima u Federaciji BiH, u izvještajnom periodu nije došlo do njegovog usvajanja.

U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti privremene radne grupe, koja je u martu 2008. godine izradila tehničko mišljenje o institucionalnoj reformi žalbenog sistema u Sudu BiH.

MP BiH je pripremlilo nacrt Zakona o sudovima BiH, kojim se osniva samostalan žalbeni sud BiH, odvojen od prvostepenog Suda BiH i jasnije se definiše krivična nadležnost Suda BiH.

Nacrtom ovog zakona osigurava se očuvanje podudarnosti odredaba ovog Zakona o sudovima BiH sa odgovarajućim odredbama Zakona o VSTV-u BiH, posebno onima kojima se utvrđuju nadležnosti VSTV-a za imenovanja i ocjenu rada nosilaca pravosudnih funkcija u BiH.

U izvještajnom periodu pripremljen je i upućen na usvajanje Zakon o programu zaštite svjedoka BiH.

Primjer osnivanja privremene radne grupe za unapređenje i usklađivanje zakona o parničnom postupku u BiH bi se mogao slijediti kod izrade i usklađivanja drugih važnih zakona.

U pravnom sistemu u BiH nedostaju i instrumenti putem kojih bi se sudska praksa i različitosti u pravnim tumačenjima mogli riješiti i uskladiti.

Od strane Venecijanske komisije dato je zapažanje da je uvođenje prakse održavanja periodičnih sastanaka između predsjednika Suda BiH, entitetskih vrhovnih sudova i Apelacionog suda Brčko distrikta BiH veoma korisno.

U izvještajnom periodu donijeta je presuda Evropskog suda za ljudska prava, koja je naglasila potrebu dosljedne primjene načela zabrane retroaktivne primjene krivičnog zakona, osim kada je on povoljniji za počinioaca, što treba cijiniti u svakom konkretnom predmetu.

1.2. Efikasnost i efektivnost pravosudnih institucija u BiH

Pravosudni sistem u BiH karakteriše veliki broj neriješenih predmeta, što umanjuje ukupnu ocjenu o radu pravosudnih institucija u BiH. Neriješeni predmeti utiču na dužinu sudskih postupaka za nove predmete, što šteti općoj sposobnosti sudova u BiH da postupaju u razumnom vremenskom roku.

Slijedeći važan element za osiguravanje efikasnosti i efektivnosti pravosudnih institucija u BiH su različita operativna pitanja vezana za rad pravosudnih institucija u BiH.

1.2.1 Neriješeni predmeti u pravosudnim institucijama u BiH

Na osnovu podataka VSTV, ukupan broj neriješenih predmeta u pravosudnim institucijama u BiH trenutno je oko 2 miliona. Najveći dio neriješenih predmeta odnosi se na predmete u izvršnom postupku za potraživanja male vrijednosti, većinom za naplatu potraživanja za izvršene komunalne usluge. Iako je broj neriješenih krivičnih i građanskih predmeta značajan, rješavanje predmeta za naplatu potraživanja za izvršene komunalne usluge treba imati prioritet u rješavanju. Ovim pitanjima VSTV se bavi od 2005. godine, osnivanjem radnih grupa za njihovo rješavanje.

U izvještajnom periodu Radna grupa za unapređenje izvršnog postupka VSTV je pripremila preporuke i izradila nacрте zakona o izmjenama i dopunama zakona o izvršnom postupku i relevantnih podzakonskih akata kojima se definiše status, uloga i ovlaštenje sudskih izvršilaca, unapređuje efikasnost dostave sudskih pismena i postupka izvršenja, te osigurava usklađenost sa evropskim standardima. Narodna skupština Republike Srpske je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku kojim nisu uvažene sve preporuke Radne grupe, dok je u Federaciji BiH Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku u fazi usvajanja.

Radna grupa VSTV izradila je svoj prijedlog za izmjene i dopune Zakona o parničnom postupku koje se odnose na elektronski postupak podnošenja predmeta, ali prijedlog Radne grupe nije usvojen u zadnjem krugu izmjena i dopuna zakona o parničnom postupku.

VSTV je u izvještajnom periodu dostavio nadležnim ministarstvima nacrt izmjena i dopuna zakona o komunalnoj djelatnosti, kao i zakone o naplati komunalnih usluga na razmatranje.

VSTV radi na izradi sveobuhvatne analize koja se odnosi na reformu izvršnog postupka u BiH.

Pored toga, VSTV je izradio analizu ažurnosti pri rješavanju starih predmeta u tužilaštvima koji je nastao kao posljedica izmjena zakonskih propisa 2003. godine, kada je velik broj predmeta prenesen sa sudova u nadležnost tužilaštava i zasada ovo ne predstavlja veći problem.

Nacrt novog Uputstva o postupanju i saradnji ovlaštenih službenih lica i tužilaca u provođenju radnji dokazivanja tokom istrage, sa pratećim policijskim obrascima, predstavljen je na sjednici VSTV. Nakon što bude usvojen od strane VSTV-a, konačan tekst novog Uputstva bit će upućen na usvajanje i primjenu u tužilaštvima i agencijama za provođenje zakona.

MP BiH je u izvještajnom periodu izradilo analizu Uvođenje novih mjera krivičnog gonjenja u cilju smanjenja predmeta u sudovima kojom je preporučeno uvođenje četiri preporuke Odbora ministara Vijeća Evrope o pojednostavljenju krivičnog postupka u BiH.

U skladu sa preporukama CPT, MP BiH je izradilo Analiza primjene alternativnih mjera pritvoru, kao i uslova u kojima se osobe lišene slobode drže u objektima tužilaštava i policijskim objektima.

Na osnovu ove analize nisu preduzimate aktivnosti na provođenju njenih preporuka koji se tiču uslova u kojima se osobe lišene slobode drže u objektima tužilaštava i policijskim objektima.

1.2.2 Operativna pitanja vezana za rad pravosudnih institucija u BiH

1.2.2.1 Fizički i tehnički uslovi vezani za rad pravosudnih institucija u BiH

Zgrade u kojima su smještene pravosudne institucije u BiH najčešće ne zadovoljavaju standarde potrebne za njihov efikasan i efektivan rad. Kao dokaz ozbiljnosti situacije, VSTV je, uz donatorsku pomoć, izradio procjenu potreba rekonstrukcije zgrada za potrebe rada pravosudnih institucija u BiH da bi se osigurao minimum uslova za njihov rad. Takođe, izrađena je procjena potrebnih finansijskih sredstava za rekonstrukcije zgrada za potrebe rada pravosudnih institucija u BiH, uz utvrđivanje obima i izvora finansiranja.

Tokom izvještajnog perioda izvršene su izgradnje ili rekonstrukcije zgrada pojedinih pravosudnih institucija u BiH, a trenutno su aktuelne rekonstrukcije pravosudnih institucija u Mostaru i Tuzli, te nove zgrade Tužilaštva BiH u Sarajevu.

Kroz donatorske projekte, posebno projekte iz IPA sredstava, vođene su ili se još vode aktivnosti na rekonstrukciji sudnica i pratećih prostorija i nabavci tehničke opreme za suđenja predmeta ratnih zločina u kantonalnim sudovima u Bihacu, Tuzli, Zenici, Novom Travniku, Mostaru i Livnu, kao i okružnim sudovima u Doboju, Istočnom Sarajevu, Bijeljini, Trebinju, te u Brčkom.

Informaciono-komunikacione tehnologije (IKT) su ključni element u poboljšanju efikasnosti i efektivnosti pravosudnih institucija u BiH. VSTV je, kao jedan od svojih ključnih strateških ciljeva, planirao informatizaciju pravosuđa. Kroz njegovo provođenje utvrđeni su slijedeći prioriteti: 1) razviti i instalirati sistem za upravljanje predmetima (CMS i TCMS) u svim pravosudnim institucijama u BiH, 2) instalirati i održavati pravosudnu mrežu širokog područja (WAN), 3) osigurati i instalirati neophodnu IKT opremu i 4) organizovati funkcionalnu IKT podršku u pravosudnim institucijama u BiH. Ključno pitanje bilo je kako osigurati finansijska sredstva za provođenje ovih mjera. Potrebno je bilo uložiti napore da se pronađu donatorska sredstva, kao i procijeniti koje mjere je potrebno provesti da se osiguraju budžetska sredstva za stalno finansiranje održavanja IKT i obuka o IKT u pravosudnim institucijama u BiH.

Provođenje aktivnosti informatizacije pravosudnih institucija u BiH u izvještajnom periodu se odvijalo planiranom dinamikom i ostvareni su veoma dobri rezultati, osim kod modula za integraciju CMS-a sa Registrom poslovnih subjekata i Registrom novčanih kazni. Ova aktivnost će biti provedena nakon razvoja internet servisa kod Registra poslovnih subjekata.

U toku su aktivnosti na uspostavljanju modula za: predvidive vremenske rokove, učenje na daljinu, provođenje konkursne procedure za izbore i imenovanje na pravosudne funkcije, imenovanja i napredovanja nosilaca pravosudnih funkcija, administraciju korisnika, kadrovsku evidenciju i pristup vlastitim podacima unutar kadrovske evidencije, evidenciju podataka o obukama, ocjenu rada zaposlenika, te na unapređenju on line modula za: testiranje kandidata, dostupnost i pretraživost propisa u BiH i novih funkcionalnosti prethodno razvijenih modula.

U cilju poboljšanja rada internet portala izrađene su dodatne opcije (brzi linkovi). Pripremljeni su prijedlozi novih funkcionalnosti internet portala (internet kalkulator sudskih taksi, internet advokati).

Izrađena je analiza podataka i trenutnih funkcionalnosti CMS/TCMS-a u cilju pripreme tehničke specifikacije za razvoj modula.

Započelo je uspostavljanje sistema videokonferencija u pravosuđu BiH.

1.2.2.2 Rukovođenje pravosudnim institucijama u BiH

Jedan od važnih rezultata u reformi pravosudnih institucija u BiH je uspostavljanje funkcija predsjednika i glavnih tužilaca, te sekretara sudova i tužilaštava.

Dosadašnja iskustva ukazuju da pravosudne institucije u BiH sa sposobnijim vodstvom i boljim upravljanjem imaju manje neriješenih predmeta. Ovo je pokazatelj važnosti povećanja upravljačkih kapaciteta i sposobnosti rukovodećih kadrova u pravosudnim institucijama u BiH.

Obuke za unapređenje u oblasti rukovođenja sastavni su dio programa obuke CEST-a Federacije BiH i CEST-a Republike Srpske, kao i PK BD i provodile su se zajedno s obukom o planiranju budžeta, a odvojeno se izvode za rukovodeći kadar u sudovima i tužilaštvima u BiH.

U okviru projekta Jačanje kapaciteta u tužilaštvima BiH, na bazi ranije izrađenog priručnika za sudove, izrađen je i distribuiran Priručnik za strateško planiranje i upravljanje, a u toku su pripreme za izradu priručnika koji će obraditi preostale rukovodne procedure u tužilaštvima.

1.2.2.3 Kadrovi u pravosudnim institucijama u BiH

U pogledu kadrova u pravosudnim institucijama u BiH postoji velik broj pitanja, koja se tiču, nosilaca pravosudnih funkcija, ali i stručnih saradnika i tehničko-administrativnog osoblja.

U izvještajnom periodu VSTV je izradio Analizu broja sudija u odnosu na priliv predmeta i donio odluku o izmjeni sistematizovanog broja sudija.

Tokom izvještajnog perioda VSTV je donio odluku o proširenju sistematizacije tužilačkih pozicija u kantonalnim i okružnim tužilaštvima u skladu sa potrebama iskaznim u Elaboratu o kadrovskim i materijalnim potrebama okružnih i kantonalnih tužilaštava i u Tužilaštvu BiH, u kontekstu ostvarivanja rokova za okončanje procesuiranja predmeta ratnih zločina predviđenih Državnom strategijom za rješavanje predmeta ratnih zločina u BiH.

U izvještajnom periodu Radna grupa VSTV je izradila prijedlog obaveznog zapošljavanja mladih pravnika u pravosudnim institucijama u BiH, koji uključuje i potrebu izmjene Zakona o VSTV-u BiH.

U izvještajnom periodu nisu postignuti konkretni rezultati kada su u pitanju status i uloga stručnih saradnika, pripravnika i volontera u pravosudnim institucijama u BiH, a ovi prijedlozi nisu uvršteni u izmjene i dopune zakona.

1.2.2.4 Pravilnici vezani za upravu u pravosudnim institucijama u BiH

Zakonom o VSTV-u BiH propisana je nadležnost VSTV da „utvrđuje kriterije za rad sudova i tužilaštava i pokreće istrage koje se odnose na postupanje u oblasti uprave i finansija“.

VSTV je 2012. godine donio novi Pravilnik o unutrašnjem sudskom poslovanju za redovne sudove u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH. Takođe, 2013. godine, dao je prethodnu saglasnost na Pravilnik o unutrašnjem sudskom poslovanju kojeg je donijelo MP RS za redovne sudove u Republici Srpskoj.

Usvajanje Pravilnika o unutrašnjem poslovanju tužilaštava u BiH uslovljeno je donošenjem Zakona o tužilaštvima u Federaciji BiH. Kako ovaj zakon nije usvojen, nije mogao biti donijet ni navedeni Pravilnik.

1.3. Odgovornost i profesionalizam nosilaca pravosudnih funkcija u BiH

Odgovornost i profesionalizam nosilaca pravosudnih funkcija u BiH uključuje: efektivne standarde djelovanja i sisteme praćenja djelovanja pravosudnih institucija u BiH, koji su u skladu sa EU standardima, efektivne i otvorene disciplinske postupke za nosioce pravosudnih funkcija u BiH, osiguravanje da su pravosudni ispiti u BiH jednaki i usklađeni sa međunarodnim trendovima i stalnu obuku i usavršavanje nosilaca pravosudnih funkcija u BiH i tehničko-administrativnog osoblja zaposlenog u pravosudnim institucijama u BiH.

1.3.1 Standardi djelovanja i sistemi za praćenje djelovanja pravosudnih institucija u BiH

Jedna od mjera koju podržava Evropska komisija za efikasnost pravde (CEPEJ), usmjerena prema većoj efikasnosti pravosudnih institucija i ostvarivanju boljih rezultata, je uvođenje sistema vremenskih mjerila za rad sudija.

S ciljem uvođenja najbolje evropske prakse u oblast upravljanja rezultatima u pravosudnim institucijama u BiH, VSTV, u augustu 2006. godine, donio je odluku da usvoji sistem vremenskih mjerila za praćenje rezultata sudija u BiH, kao zamjenu za sistem orijentacionih normi.

VSTV je usvojio Pravilnik o orijentacionim mjerilima za rad sudija, stručnih saradnika i drugog osoblja u sudovima u BiH, a 2013. godine i njegove izmjene i dopune. U cilju njegove dosljedne i ujednačene primjene, VSTV je 2012. godine usvojio Uputstvo za njegovu primjenu. Takođe, VSTV je iste godine usvojio i kriterije za ocjenjivanje rada sudija i predsjednika sudova u BiH, a 2013. godine i njihove izmjene i dopune.

VSTV je usvojio Pravilnik o orijentacionim mjerilima za rad tužilaca u BiH. U cilju njegove dosljedne i ujednačene primjene, VSTV je usvojio Uputstvo za njegovu primjenu. U narednom periodu će se pristupiti izradi Kriterija za ocjenjivanje glavnih tužilaca.

VSTV je usvojio Pravilnik o vremenskim rokovima za postupanje po predmetima u sudovima i tužilaštvima. U toku 2013. godine provedena je pilot primjena Pravilnika, te obuka rukovodilaca pravosudnih institucija u BiH. Očekuje se da će primjena Pravilnika u svim sudovima i tužilaštvima u BiH započeti 2014. godine.

1.3.2 Disciplinska odgovornost nosilaca pravosudnih funkcija u BiH

Disciplinski postupci i odgovornost za disciplinske prekršaje nosilaca pravosudnih funkcija u BiH najvažniji su aspekti cjelokupne pravosudne odgovornosti. Ured disciplinskog tužioca VSTV-a raspolaže ovlaštenjima da razmatra i odlučuje o pritužbama protiv nosilaca pravosudnih funkcija u BiH za disciplinske prekršaje.

Nosioci pravosudnih funkcija u BiH mogu biti razriješeni dužnosti ili sankcionisani na drugi način samo za tačno utvrđene disciplinske prekršaje, kroz postupak za koji je predviđeno da bude transparentan i da se rukovodi kriterijima koji moraju biti objektivni.

Provođenje disciplinskih postupaka nosilaca pravosudnih funkcija u BiH dobiva različite ocjene. Dok mnogi nosioci pravosudnih funkcija u BiH i stručnjaci iz pravne profesije smatraju da je disciplinski sistem doprinio odgovarajućoj ozbiljnosti i disciplini u ponašanju i postupanju nosilaca pravosudnih funkcija u BiH, drugi smatraju da je sistem podložan zloupotrebama stranaka ili njihovih advokata koji su nezadovoljni rezultatom provedenog postupka.

Nadalje, pojedini stručnjaci iz ove oblasti izrazili su zabrinutost u pogledu odgovornosti Ureda disciplinskog tužioca u vezi sa načinom obavljanja njegove službene dužnosti. Iznose se tvrdnje da konačne disciplinske odluke, koje izriču disciplinske komisije VSTV-a, se ne čine uvijek nepristranim. Bilo je pritužbi da su u nekoliko slučajeva odmjerene nezaslužene sankcije za ponašanje i postupanje. Opći zaključak je da treba razraditi postupak koji će omogućiti dosljednu praksu u disciplinskom sankcionisanju, kako bi se spriječile bilo kakve zloupotrebe sistema i osiguralo da disciplinski postupak ostane otvoren i pravedan. U narednom periodu je potrebno preduzeti dodatne aktivnosti na poboljšanju disciplinskih procedura i većoj dosljednosti i otvorenosti, koje će imati za cilj da se disciplinski sistem koristi za podizanje kvaliteta rada nosilaca pravosudnih funkcija u BiH, a ne za ometanje njihovog rada. Ukazuje se i potreba za detaljno regulisanje pitanja sukoba interesa nosilaca pravosudnih funkcija u BiH.

Radna grupa VSTV pripremila je prijedlog Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o VSTV-u BiH, uključujući i disciplinsku odgovornost. Radna grupa je razmatrala najvažnija pitanja u vezi sa prijedlozima za poboljšanje zakonskog okvira, te su s tim u vezi definisani odgovarajući stavovi i prijedlozi.

Krajem 2012. godine, stavovi i prijedlozi Radne grupe su dostavljeni Radnoj grupi MP BiH, osnovanoj za izradu nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o VSTV-u BiH, kao i prijedlozi političkih stranaka koje čine većinu u Parlamentarnoj skupštini BiH. U toku su aktivnosti na okončanju izrade ovog zakona.

1.3.3 Pravosudni ispiti u BiH

U ovom strateškom programu govori se o ujednačavanju kriterija i programa za polaganje pravosudnih ispita u BiH, te njihovoj modernizaciji.

U izvještajnom periodu konstatovano je da je došlo do ujednačavanja kriterija za polaganje pravosudnog ispita na različitim nivoima u BiH.

Ostalo je nejasno da li su ujednačeni programi pravosudnog ispita na različitim nivoima u BiH.

Date su ocjene da su pravosudni ispiti u BiH zastarjeli i ne slijede na sistematičan način reformske inicijative unutar BiH, niti promjene u međunarodnoj pravnoj praksi, što slabi vjerodostojnost pravosudnih ispita unutar BiH, ali i među zemljama u regiji i šire.

1.3.4 Stalni profesionalni razvoj nosilaca pravosudnih funkcija u BiH

Nosioci pravosudnih funkcija u BiH moraju imati redovnu, besplatnu i profesionalno pripremljenu stručnu obuku, čije sadržaje oni određuju i koja ih informiše o promjenama u oblasti zakonodavstva.

Srednjoročna strategija za obuku sudija i tužilaca se kontinuirano provodi. U okviru aktivnosti na provođenju Strategije pripremljen je prvi prijedlog programa početne obuke za novoimenovane nosioce pravosudnih funkcija u BiH.

Polovinom 2013. godine početnu obuku završila je treća generacija 2011. – 2013. stručnih saradnika/savjetnika u Federaciji BiH. Osim toga, zajednička obuka koja je predviđena po programu kontinuirano se provodi na zadovoljstvo i policije i tužilaca. Trenutno se radi na uspostavljanju platforme za buduću sistemsku obuku policije i tužilaca.

Analizu programa obuke i zadovoljstva polaznika, CEST-ovi Federacije BiH i Republike Srpske provode anonimnim upitnicima koje popunjavaju polaznici. Na osnovu te, ali i dodatnih analiza, vrši se stalno unapređenje programa obuke.

Nosioci pravosudnih funkcija u BiH su zadovoljni kvalitetom i sadržajem obuke, ali ističu potrebu za većom upotrebom praktičnog, interaktivnog pristupa u obuci i izuzetno priželjkivani odmak od čisto teoretske i akademske obuke. Oba CEST-a dobila su pozitivne ocjene od nosilaca pravosudnih funkcija u BiH i vanjskih ocjenjivača.

2. STRATEŠKA OBLAST 2 – IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA

2.1. Rukovođenje sistemom za izvršenje krivičnih sankcija u BiH

Strateški programi o rukovođenju sistemom za izvršenje krivičnih sankcija u BiH odnose se na: usklađivanje standarda i propisa za izvršenje krivičnih sankcija u BiH, uspostavljanje zavodskih uprava i preategorizaciju zavoda i klasifikaciju unutar zavoda.

2.1.1 Usklađivanje standarda i propisa za izvršenje krivičnih sankcija u BiH

Zakon BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera je u izvještajnom periodu nekoliko puta mijenjan i dopunjavan, sa ciljem usaglašavanja sa evropskim standardima. Zadnje izmjene i dopune nalaze se u završnoj fazi usvajanja u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Zakon o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u Federaciji BiH je takođe više puta mijenjan i dopunjavan. U izvještajnom periodu izrađen je novi Zakon o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u Federaciji BiH, koji se trenutno nalazi u završnoj fazi usvajanja u Parlamentu Federacije BiH.

U izvještajnom periodu usvojen je novi Zakon o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Republike Srpske.

Novi Zakon o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera usvojen je i u Brčko distriktu BiH.

Na osnovu navedenih zakona u izvještajnom periodu izvršen je veći broj izmjena i dopuna podzakonskih akata kojima su detaljnije uređena pitanja koja se odnose na izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera na nivou BiH i Federacije BiH, dok su u Republici Srpskoj donijeti potpuno novi podzakonski akti iz ove oblasti.

U izvještajnom periodu Ministarstvo pravde BiH je uspostavilo Koordinaciono tijelo za usklađivanje zakona i podzakonskih akata iz oblasti izvršenja krivičnih sankcija u BiH. Koordinaciono tijelo je izvršilo analizu zakonskih rješenja o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u BiH i konstatovalo da su zakonska rješenja u najvećoj mjeri usklađena, posebno kada su u pitanju norme koje regulišu prava zatvorenika. Koordinaciono tijelo je utvrdilo da su i zakoni o pomilovanju osuđenika u BiH međusobno usklađeni, uz nalaz i mišljenje da postoji usklađenost i podzakonskih akata iz oblasti izvršenja krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera. Privremeno Koordinaciono tijelo za usklađivanje zakona i podzakonskih akata iz oblasti izvršenja krivičnih sankcija u BiH je završilo svoj rad sa zaključkom da se treba produžiti mandat Koordinacionog tijela za osiguranje usklađenosti zakona i podzakonskih akata iz oblasti izvršenja krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera koje bi imalo nadležnost za međusobno informisanje o stanju propisa iz oblasti izvršenja krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera. Do produženja mandata ovog Koordinacionog tijela nije došlo.

2.1.2 Uspostavljanje zavodskih uprava u BiH

Zavodi za izvršenje krivičnih sankcija u BiH imaju samostalan pravni status. Ocijenjeno je da postoji potreba da zavodi budu upravne organizacije u sastavu ministarstava pravde na različitim nivoima u BiH. Isto tako ocijenjeno je da postoji potreba da se unaprijedi pravni status i rad privrednih jedinica i ekonomija u sastavu zavoda.

Zakonom o osnivanju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH, je propisano da nakon izgradnje Zavod bude upravna organizacija u sastavu MP BiH.

U BiH ne postoji rukovodni nivo između kazneno-popravnih zavoda i ministara pravde, niti operativno osoblje unutar ministarstva pravde odgovorno za pojedinačne funkcionalne oblasti, kao što su sigurnost, zdravstvena zaštita ili programi tretmana za zatvorenike koji bi mogli dati smjernice i osigurati dosljednost kazneno-popravnim zavodima u njihovom radu.

U izvještajnom periodu nije došlo do drugih napredaka po ovim pitanjima.

2.1.3 Prekategorizacija zavoda i klasifikacije unutar zavoda u BiH

Zakonima o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u BiH izvršena je kategorizacija kazneno-popravnih zavoda u BiH, dok je podzakonskim aktima entiteta izvršena klasifikacija i način preklasifikacije zatvorenika.

2.2. Prekobrojnost u zavodima u BiH

Strateški programi o prekobrojnosti u zavodima u BiH odnose se na: uslovni otpust, alternativne (nezavodske) sankcije i zavodski smještaj.

2.2.1 Uslovni otpust

Uslovni otpust koristi se u ograničenoj mjeri na različitim nivoima vlasti u BiH.

MP BiH i entiteta su kroz projekt koji je finansiran iz donatorskih sredstava učestvovali u izradi Analize primjene i efekata instituta uslovnog otpusta na sisteme izvršenja krivičnih sankcija.

Novim izmjenama i dopunama Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera uvedene su nove odredbe kojima se dodatno reguliše pitanje uslovnog otpusta, odnosno predviđaju se mjere nadzora za osobe kojima bude odobren uslovni otpust, zatim obavezni uslovni otpust nakon izdržane 2/3 kazne zatvora izrečene do dvije godine, kao i inicijativa zavodskog doktora upravniku zavoda za podnošenje prijedloga za uslovni otpust uslijed teškog zdravstvenog stanja. Takođe kod obaveznog prijedloga upravnika za uslovni otpust određeno je da se komisiji dostavljaju i negativni prijedlozi.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u Federaciji BiH predviđeno je otpuštanje zatvorenika sa izdržavanja kazne prije isteka pod uslovima propisanim Krivičnim zakonom Federacije BiH, s tim da se može tokom neizdržanog dijela kazne odrediti elektronski nadzor, kao i nastavak mjera propisanih programom tretmana.

U izvještajnom periodu usvojen je i objavljen pravilnik koji reguliše način provođenja elektronskog nadzora.

Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Republike Srpske takođe je unaprijeđena primjena instituta uslovnog otpusta.

Analizom dosadašnjih aktivnosti iz oblasti razvijanja sistema uslovnog otpusta zaključeno je da svi nivoi vlasti u BiH imaju formirane Komisije za uslovni otpust i da su iste, u skladu sa zakonskim odredbama, donijele poslovnike o radu koji regulišu proceduralna pitanja rada. Trenutni zakonski propisi iz oblasti uslovnog otpusta ne predviđaju donošenje Pravilnika o radu Komisije za uslovni otpust, smatrajući da se Poslovnikom o radu mogu regulisati sva tehnička i proceduralna pitanja iz predmetne oblasti.

U svim sektorima za izvršenje krivičnih sankcija postoji obučeno osoblje za uslovni otpust.

2.2.2 Alternativne (nezavodske) sankcije

U izvještajnom periodu u većini kantona su završene aktivnosti u cilju potpunog provođenja alternativne krivične sankcije rada za opće dobro na slobodi, usvojeni podzakonski akti, zaključeni ugovori sa privrednim i drugim subjektima za izvršenje navedene alternativne krivične sankcije, kao i dostavljeni podaci o početnom broju zaključenih ugovora i osoba koja izvršavaju navedenu alternativnu krivičnu sankciju. Kroz projekt finansiran iz donatorskih sredstava izrađena je analiza i izvještaj, kao i priručnik za izvršavanje navedene sankcije, tako da je ova aktivnost potpuno ispunjena.

Pravilnici o izvršavanju rada za opće dobro usvojeni su u osam kantona (KS, HNK, ZHK, USK, TK, ZDK, K 10), dok u SBK i u PK, do trenutka izrade ovog izvještaja, nije došlo do usvajanja predmetnih pravilnika. Obzirom da je dinamika u izradi i usvajanju pravilnika od strane kantona bila različita, te obzirom da pored Vijeća Evrope nije bilo strukturiranih napora u koordinaciji aktivnosti za provođenje rada za opće dobro, pojavile su se određene razlike između pojedinih pravilnika. Razlike postoje i u odnosu na preporuke Vijeća Evrope koje se odnose na rad za opće dobro, ali i općenito na sankcije i mjere koje se izvršavaju u zajednici.

Osam od deset kantonalnih ministarstava pravde i uprave utvrdila su listu poslodavaca od javnog interesa, sa kojima su potpisani ugovori o provođenju rada za opće dobro. Zaključno sa septembrom 2013. godine, na području Federacije BiH potpisani su ugovori sa ukupno 67 organizacija. U ugovorima su definisani poslovi koje bi osuđena lica obavljala kod poslodavaca, a poslodavci su u većini slučajeva javno-komunalna preduzeća.

U periodu od 2011. do 2013. godine izrečene su 84 presude kojima se kazna zatvora do godinu dana zamjenjuje radom za opće dobro na slobodi. Sve presude izrečene su na području tri kantona (KS, USK i TK).

Provođenje preporuka o većoj primjeni drugih vidova alternativnih kazni, uključujući donošenje svih potrebnih zakonskih i podzakonskih akata, te osiguravanje materijalno-tehničkih uslova je djelimično ispunjena, pa aktivnost treba nastaviti u narednom periodu.

Nacrt Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku u Federaciji BiH upućen je u parlamentarnu proceduru. U Republici Srpskoj usvojen je Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, kao i podzakonski akti koji proizilaze iz ovog zakona. U Brčko distriktu BiH usvojen je Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima Brčko distrikta BiH.

2.2.3 Zavodski smještaj

MP BiH je izradilo analizu zaostalih predmeta izvršenja krivičnih sankcija u sudovima u BiH.

U izvještajnom periodu izrađene su analize stanja zavodskih objekata i plan finansiranja za rekonstrukcije i izgradnje zavoda u entitetima, sa prijedlozima izvora finansiranja po godinama. Plan sistemske rekonstrukcije i izgradnje zavoda u BiH na osnovu analize trendova u zatvorskom sistemu se provodi u skladu sa raspoloživim finansijskim sredstvima.

Zbog broja osuđenika koji nisu mogli biti upućeni na izdržavanje kazne, radi manjka zavodskih kapaciteta, trendova zavodske populacije i stanja postojećih objekata, ukazala se realna potreba za rekonstrukcijom postojećih ili izgradnjom novih zavodskih objekata.

U izvještajnom periodu postignuti su dobri rezultati po pitanju rekonstrukcije entitetskih zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, tako da je problem smještaja zatvorenika značajno smanjen.

Krajem izvještajnog perioda poništen je raspisani tender za izgradnju Državnog zavoda i očekuje se da se ubrzo raspiše novi tender.

2.3. Primjena međunarodnih standarda

Strateški programi o primjeni međunarodnih standarda odnose se na: zatvorenike sa posebnim potrebama, zdravstvenu zaštitu zatvorenika u BiH, nezavisno praćenje i nadzor zavodskog sistema u BiH, profesionalnu obuku zavodskog osoblja u BiH i amnestiju i pomilovanje u BiH.

2.3.1 Zatvorenici sa posebnim potrebama

Vijeće Evrope je naglasilo da je u zavodima u BiH potreban "razvoj programa prilagođenih profilima različitih vrsta zatvorenika", kao što su žene, maloljetnici, osobe na odsluženju dugih kazni zatvora, ovisnici ili izuzetno problematični zatvorenici.

U izvještajnom periodu izrađena je Analiza postojećih ustanova u BiH u odnosu na broj i potrebe posebnih kategorija i definisane potrebe za novim ustanovama, ali se njeni nalazi i preporuke ne koriste u dovoljnoj mjeri.

Kao rezultat analize izgrađen je posebni odjel za visokorizične osobe u KPZ Zenica, odjel sa posebnim režimom u KPZ Foča, medicinski odjel u KPZ Zenica, dodatni paviljon u KPZ Banjaluka, posebni objekat za smještaj ženskih osoba i maloljetnika u KPZ Istočno Sarajevo i objekat za smještaj maloljetnih izvršilaca pri KPZ Orašje.

Takođe, izrađeni su priručnici za obuku zavodskih službenika u pogledu pristupa prema navedenim posebnim kategorijama zatvorenika sa detaljnim uputama, međunarodnim standardima i praktičnim obrascima.

Opremanje Psihijatrijske klinike na Sokocu kasni, te nije moguće otpočeti sa smještajem osoba iz cijele BiH kojima su izrečene mjere obaveznog psihijatrijskog liječenja. Navedeni objekt je adaptiran, osigurana su finansijska sredstva za opremu objekta i nabavku medicinske opreme od strane Vlade Švicarske.

2.3.2 Zdravstvena zaštita zatvorenika u BiH

Ranije izrađene analize sistema zdravstvene zaštite koje je uradilo Vijeće Evrope ukazuju da, iako su zavodi općenito organizovani na humanim principima i imaju pristup uslugama zdravstvene zaštite, postoji određen broj ozbiljnih nedostataka.

Da bi se prevazišli uočeni nedostaci u izvještajnom periodu osnovana je Radna grupa za izradu planova za unapređenje zdravstvene zaštite u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija u BiH.

Radna grupa je utvrdila Okvirni plan aktivnosti za unapređenje zdravstvene zaštite zavodske populacije u BiH koji je dostavljen entitetskim vladama na saglasnost, nakon čega će biti upućen Vijeću ministara BiH na odobravanje.

2.3.3 Nezavisno praćenje i nadzor zavodskog sistema u BiH

Nezavisno praćenje i nadzor zavodskog sistema u BiH podrazumijeva uspostavljanje sistema nezavisnog praćenja i nadzora nad zavodima, da bi zakonodavna tijela i šira javnost bili sigurni, da se sa zatvorenicima postupa u skladu sa međunarodnim konvencijama i uz puno poštovanje njihovih ljudskih prava.

Na nivou BiH postoji usvojen nezavisni sistem praćenja nadzora nad radom zavoda kroz dvije nezavisne monitoring komisije: za praćenje stanja ljudskih prava u policijskim stanicama, zavodima i forenzičkim ustanovama i za praćenje stanja ljudskih prava azilanata, imigranata i osoba žrtava trgovine ljudima. Takođe osnovana je Nezavisna komisija za praćenje uslova smještaja i poštivanja ljudskih prava u zavodima. Uporedo sa navedenim aktivnostima, BiH je provodila aktivnosti na formiranju Nezavisnog preventivnog mehanizma koje imaju za cilj izradu zakona kojim bi se regulisalo tijelo Nacionalnog preventivnog mehanizma u BiH.

U entitetima i Brčko distriktu BiH takođe postoje instrumenti nezavisnog sistema praćenja nadzora nad radom zavoda.

U okviru projekta Vijeća Evrope Efikasno upravljanje zatvorima izrađen je prijedlog plana rada nezavisne inspekcije. Zakonima o izvršenju krivičnih sankcija u BiH uspostavljene su funkcije i popunjena radna mjesta sa inspektorima za izvršenje krivičnih sankcija u MP BiH, FMP i MP RS. U narednom periodu predviđa se uspostavljanje jedinstvenih standarda u skladu sa prijedlogom Radne grupe u okviru projekta Vijeća Evrope, koja je uradila dokument o standardima u inspeksijskom nadzoru kazneno-popravnih ustanova.

2.3.4 Profesionalna obuka zavodskog osoblja u BiH

Jedno od važnih pitanja u sistemu izvršenja krivičnih sankcija u BiH je kontinuirana profesionalna obuka za zavodske i rukovodeće službenike u zavodima.

U izvještajnom periodu održane su zajedničke obuke pod pokroviteljstvom Vijeća Evrope. Iako svaka od nadležnih institucija u BiH vrši aktivnosti obuke, nisu provedene mjere kojima bi se osigurala veća koordinacija obuke između različitih nivoa vlasti.

2.3.5 Amnestija i pomilovanje

U izvještajnom periodu institut amnestiranja nije korišten na nivou BiH i Federacije BiH, kao ni u Brčko distriktu BiH.

U izvještajnom periodu sistem pomilovanja u BiH je jasno zakonski definisan i međusobno usklađen između različitih nivoa vlasti u BiH. On osigurava primjenu najbolje međunarodne prakse i standarda, koji se koriste kod provođenja postupka pomilovanja.

3. STRATEŠKA OBLAST 3 – PRISTUP PRAVDI

3.1. Međunarodna pravna pomoć i saradnja

Strateški programi o međunarodnoj pravnoj pomoći (MPP) i saradnji odnose se na: stručno usavršavanje za pružanje MPP, ujednačavanje sudske prakse u oblasti MPP i usvajanje zakona o MPP.

3.1.1. Stručno usavršavanje za pružanje MPP

Obuka o MPP-u uvrštena je kao stalna tema u Program stručnog usavršavanja sudija i tužilaca.

U dosadašnjem provođenju AP SRSP u BiH, MP BiH nije razvilo saradnju između MP BiH, entiteta i PK BD u oblasti MPP. Do sada nije održan ni jedan zajednički sastanak ili zajednička obuka jedinica ili osoba za MPP iz MP BiH i entiteta, te PK BD, a komunikacija se svodi na slanje dopisa. U narednom periodu ovoj aktivnosti treba posvetiti veću pažnju.

MP BiH je zaposlilo dovoljan broj državnih službenika za pružanje MPP. Entitetska ministarstva pravde i PK BD nisu započeli sa zapošljavanjem osoblja za pružanje MPP u skladu sa iskazanim potrebama, pa ovu aktivnost treba nastaviti i u narednom periodu.

Pored obuka koje organizuju agencije za državnu službu u BiH, postoji potreba održavanja stalnih specijalizovanih zajedničkih obuka iz oblasti MPP za osoblje MP BiH, entiteta i PK BD, koje bi bile verifikovane od strane agencija za državnu službu u BiH.

U sudovima i tužilaštvima imenovane su osobe za poslove MPP.

3.1.2 Ujednačavanje sudske prakse u oblasti MPP

U dosadašnjem provođenju AP SRSP u BiH nije uspostavljen sistem kontinuiranog obavještavanja ministarstava pravde entiteta o različitim postupanjima sudova i tužilaštava u istim predmetima MPP, sa instrukcijama MP BiH o obaveznom načinu postupanja i usklađivanja prakse u tom dijelu. Obavještavanje ministarstava pravde entiteta i PK BD se vrši putem cirkularnih pisama, što ne zadovoljava narasle potrebe. U narednom periodu treba ispitati mogućnost korištenja IKT za ovu aktivnost, imajući u vidu uspostavljene IKT sisteme u ministarstvima pravde, PK BD, sudovima i tužilaštvima. Postoji potreba ažuriranja internet stranice MP BiH na sekciji koja se odnosi na MPP i koja bi trebala postati internet portal MPP.

Ujednačavanje sudske prakse u oblasti MPP vrši se na osnovu člana 7. Zakona o Sudu BiH.

Softverski program OWIS funkcioniše uz određene poteškoće, koje su vezane za neodgovarajuće održavanje sistema i dopune istog radi praćenja izvještaja po zahtjevima svih organa.

3.1.3 Usvajanje Zakona o MPP

U izvještajnom periodu usvojen je Zakon o MPP u krivičnim stvarima i vršene su njegove izmjene i dopune. Kada je riječ o Zakonu o MPP u građanskim stvarima, u sklopu regionalnog projekta koji vodi GIZ, MP BiH je započelo sa aktivnostima na pripremi izrade ovog zakona.

3.2. Besplatna pravna pomoć i pristup pravdi u BiH

Strateški programi o besplatnoj pravnoj pomoći i pristupu pravdi u BiH odnose se na: uspostavljanje sistema besplatne pravne pomoći u BiH, obuku za pružaoce besplatne pravne pomoći u BiH i efikasnost i efektivnost besplatne pravne pomoći u BiH.

3.2.1 Uspostavljanje sistema besplatne pravne pomoći u BiH

U izvještajnom periodu prijedlog Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći BiH nekoliko puta nije dobio potrebnu većinu u parlamentarnoj proceduri. Izrada novog Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći BiH predviđena je Programom rada MP BiH za 2013. godinu.

MP BiH je održalo konferenciju na temu: „Pružanje besplatne pravne pomoći u BiH“. Na konferenciji su usvojeni zaključci o daljim aktivnostima usmjerenim na uspostavljanje sistema besplatne pravne pomoći u BiH.

U skladu sa Analizom o usklađenosti propisa o besplatnoj pravnoj pomoći u BiH i datim preporukama, inicirana je aktivnost donošenja usklađenih zakona o besplatnoj pravnoj pomoći na nivou Federacije BiH i u kantonima u kojima isti nisu donijeti.

Rezultat preduzetih aktivnosti je da trenutno još samo nekoliko kantona, Federacija BiH i državni nivo nemaju usvojene zakone o besplatnoj pravnoj pomoći.

3.2.2 Obuka za pružaoce besplatne pravne pomoći u BiH

U izvještajnom periodu nisu preduzimate aktivnosti po ovom pitanju.

3.2.3 Efikasnost i efektivnost besplatne pravne pomoći u BiH

U izvještajnom periodu nisu preduzimate aktivnosti po ovim pitanjima.

3.3. Briga o korisnicima suda i uloga civilnog društva

Strateški programi briga o korisnicima suda i uloga civilnog društva odnose se na: provođenje Strategije za brigu o korisnicima sudova u BiH, informisanje javnosti o organizaciji i radu pravosudnih institucija u BiH i uključivanje nevladinih organizacija u praćenje rada pravosudnih institucija u BiH.

3.3.1 Provođenje Strategije za brigu o korisnicima sudova u BiH

U izvještajnom periodu izvršena je revizija Strategije za brigu o korisnicima sudova, sa ciljem eliminisanja aktivnosti i programa koji su prevaziđeni s obzirom na vrijeme njenog donošenja.

Većina strateških programa iz Strategije za brigu o korisnicima sudova je provedena i kontinuirano se odvija.

3.3.2 Informisanje javnosti o organizaciji i radu pravosudnih institucija u BiH

Preduzetim aktivnostima u izvještajnom periodu postignuto je da svi sudovi u BiH primjenjuju standarde 1.1 - Pristup otvorenim ročištima, 1.2 - Pristup sudskim informacijama, 4.1 - Informisanje javnosti, 4.2. - Godišnji izvještaji u svim sudovima BiH (u sklopu Standarda radnog učinka razvijenih za model sudove), tako da je aktivnost u potpunosti provedena.

Sve pravosudne institucije u BiH su u izvještajnom periodu izradile i provode Strategiju za odnose sa javnošću i informisanje u svim sudovima i tužilaštvima i imenovali službenike za odnose s javnošću.

VSTV u izvještajnom periodu nije preduzimate aktivnosti za održavanje redovnih koordinacionih sastanaka portparola ministarstava pravde i pravosudnih institucija u BiH vezanih za praktičnu primjenu Zakona o slobodi pristupa informacijama.

3.3.3 Uključivanje nevladinih organizacija u praćenje rada pravosudnih institucija u BiH

U izvještajnom periodu OCD-ovima je bilo omogućeno da, u skladu sa zakonom, prate sudske postupke, uključujući prisustvo postupcima, kao i mjestima držanja osumnjičenika i zatvorenika.

Kroz Mrežu pravde, u koju je uključen veći broj OCD, provodile su se kontinuirane aktivnosti na ukazivanju na prava svih strana u postupku.

Ocijenjeno je da uspostavljanje sistema i finansiranje rada OCD, koje bi bile u skladu sa strateškim prioritetima ministarstava pravde i pravosudnih institucija u BiH, u ovoj fazi se može provoditi manjim dijelom iz budžetskih, a većim dijelom iz donatorskih sredstava.

4. STRATEŠKA OBLAST 4 – PODRŠKA EKONOMSKOM RASTU

4.1. Medijacija i alternativno rješavanje privrednih sporova

Strateški programi medijacija i alternativno rješavanje sporova (ARS) odnose se na: razvoj i promovisanje ARS i jačanje kapaciteta za ARS.

4.1.1 Razvoj i promovisanje ARS

VSTV je Planom rada za 2012. godinu predvidio aktivnosti s ciljem promovisanja korištenja medijacije i povećanja njene primjene u sudskoj praksi, a koje su se provodile u okviru rada Jedinice za efikasnost pravosuđa.

Najznačajniji rezultati ostvareni su u pripremi procjene o mogućnosti uvođenja funkcionalnog sistema u sudove u BiH i izradi plana funkcionalnog sistema medijacije u sudovima, u skladu sa preporukama EK.

VSTV je u CMS-u razvio način praćenja broja predmeta upućenih na medijaciju, kao i podataka o uspješnosti postupka medijacije. Riječ je o posebno izrađenim dokumentima u CMS-u na osnovu čije upotrebe od strane sudija i pravilnim registrowanjem od strane upisničara će sistem generisati potrebne izvještaje. Svi sudovi su obaviješteni o novim funkcionalnostima, tako da se sada kroz CMS izvještaje mogu dobiti podaci o broju predmeta upućenih na medijaciju, te broju predmeta riješenih medijacijom. Ova aktivnost se može smatrati završenom.

Projekat unapređenja efikasnosti pravosuđa provodi pilot projekat primjene instituta sudske nagodbe u kojem grupa sudija i stručnih saradnika, delegirana ispred ciljanih sudova, aktivno radi na što većoj primjeni odgovarajućih odredbi zakona o parničnom postupku, te nastoji riješiti što veći broj sudskih predmeta postizanjem nagodbe među strankama u postupku. Svrha ovog pilot projekta je promocija sudske nagodbe kao alternativnog načina rješavanja sporova koji može pomoći smanjenju broja zaostalih predmeta u sudovima i poboljšanju efikasnosti u radu sudova. Pripremljen je Memorandum o saradnji Udruženja medijatora BiH i VSTV-a. Memorandumom je predviđen pilot projekat "Sedmice medijacije" nakon čega bi se izvršila analiza efekata medijacije na efikasnost rada sudova i eventualno preduzeli dalji koraci.

4.1.2 Jačanje kapaciteta za ARS

VSTV je CEST-ovima uputio preporuke koje se odnose na unapređenje obuka iz oblasti medijacije na način da fokus planiranih obuka bude više na tehnikama upućivanja spora na rješavanje putem medijacije. Takođe, preporuke se odnose i na prijedlog da se osim medijaciji, CEST-ove obuke više posvete institutu sudske nagodbe, gdje je uloga sudije veća i značajnija.

Jedino su PK BD i MP BiH izvršile izmjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, tako što su u opisu poslova i zadataka određenih službenika dodali i poslove praćenja, procjene primjene i efikasnosti medijacije.

4.2. Reforma zemljišne administracije

Strateški programi reforma zemljišne administracije odnose se na: kompletiranje zakonskog okvira u BiH, osiguranje jedinstvenih standarda kvalitete u BiH i jačanje kapaciteta zemljišne administracije u BiH.

4.2.1 Kompletiranje zakonskog okvira u BiH

Zbog nedostatka političke saglasnosti, u izvještajnom periodu nije usvojen ni jedan zakon koji se odnosi na državnu i vojnu imovinu ili restituciju ranije oduzete imovine.

U Republici Srpskoj kompletiran je zakonski okvir za zemljišnu administraciju, ali je vođenje zemljišne knjige izmješteno iz zemljišno-knjižnih ureda osnovnih sudova i prenijeto u nadležnost Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

U Federaciji BiH zakonski okvir za zemljišnu administraciju je pripremljen, ali nije usvojen.

4.2.2 Osiguravanje jedinstvenih standarda kvalitete u BiH

U izvještajnom periodu potpisan je Sporazum između entitetskih uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove i Vlade Kraljevine Švedske o provedbi projekta Registracije nekretnina u BiH. Projekt će trajati šest godina (2013. – 2019. godine), a glavni cilj projekta je uspostaviti efikasniji, sigurniji i pouzdaniji sistem zemljišne administracije u BiH.

4.2.3 Jačanje kapaciteta zemljišne administracije u BiH

U izvještajnom periodu potpisan je Sporazum između entitetskih uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove i Vlade Kraljevine Švedske o početku projekta Izgradnja kapaciteta za poboljšanje zemljišne administracije i procedura u BiH. Projekt će trajati šest godina (2013. – 2019. godine), a glavni cilj projekta je uspostaviti efikasniji, sigurniji i pouzdaniji sistem zemljišne administracije u BiH.

4.3. Unapređenje kapaciteta privrednih odjeljenja ili privrednih sudova u BiH

Strateški programi unapređenje kapaciteta privrednih odjeljenja ili privrednih sudova odnose se na: usklađivanje propisa u oblasti registracije poslovnih subjekata u BiH i jačanje kapaciteta za privredno sudovanje u BiH.

4.3.1 Usklađivanje propisa u oblasti registracije poslovnih subjekata u BiH

Radna grupa, osnovana od strane ministra pravde BiH, je sačinila Izveštaj sa preporukama i pripremila prijedlog izmjena i dopuna propisa iz oblasti registracije poslovnih subjekata. U Republici Srpskoj usvojen je novi Zakon o registraciji poslovnih subjekata.

4.3.2 Jačanje kapaciteta za privredno sudovanje u BiH

Vezano za aktivnost „Analizirati broj sudija na privrednim referatima i ažurnost rješavanja predmeta u ovoj oblasti“, VSTV je uradio detaljnu analizu priliva predmeta u svim sudovima i u skladu s tim izvršio revidiranje sistematizacije svih sudova. Broj nosilaca pravosudnih funkcija u novoosnovanim privrednim sudovima je određen na osnovu petogodišnjeg priliva predmeta u prethodno nadležnim osnovnim sudovima. Takođe, određene su sistematizacije dodatnih sudija sa ciljem rješavanja svih postojećih neriješenih predmeta u roku od dvije godine.

U svrhu jačanja kapaciteta u privrednim odjeljenjima u Federaciji BiH i privrednim sudovima u Republici Srpskoj, u toku izvještajnog perioda organizovana je radionica na temu Međunarodni trgovački ugovori, u okviru saradnje sa Odjelom za razvoj tržišnog prava Ministarstva finansija SAD (CLDP), kao i seminara Ugovori s inostranim elementom u privrednom poslovanju.

5. STRATEŠKA OBLAST 5 – DOBRO RUKOVOĐEN I KOORDINIRAN SEKTOR

5.1. Koordinacija nadležnosti u sektoru pravde u BiH

Strateški programi koordinacija nadležnosti u sektoru pravde u BiH odnose se na: uspostavljanje i održavanje MK i međusobnu saradnju u sektoru pravde u BiH.

5.1.1 Uspostavljanje i održavanje MK

U izvještajnom periodu održano je oko 100 sastanaka FRG i 20 sastanaka TS SRSP u BiH. Izrađeno je 20 izvještaja o napretku provođenja AP SRSP u BiH, pripremljeno i održano 11 MK. Sastancima TS SRSP u BiH nisu prisustvovali članovi iz MP RS.

Nadzorni odbor (NO) je TS SRSP u BiH i MK dostavljao informacije o provođenju Državne strategije za rješavanje predmeta ratnih zločina u BiH o čemu je izvještavana MK, a MP BiH je redovno dostavljalo informacije o statusu izrade Strategije tranzicijske pravde u BiH.

5.1.2 Međusobna saradnja institucija u sektoru pravde u BiH

Kroz uspostavljene instrumente praćenja i provođenja SRSP u BiH i AP (FRG, TS SRSP u BiH i MK) poboljšana je međusobna saradnja institucija sektora pravde u BiH.

U izvještajnom periodu saradnja MP BiH i VSTV je ojačana kroz rad Foruma za zajedničku politiku, kao i kroz aktivnosti vezane za održavanje tematskih konferencija i saradnju sa OCD-ovima uključenim u Mrežu pravde.

Ostvarena dobra saradnja u sektoru pravde u BiH se ogleda i u pripremanju provedbene dokumentacije za finansiranje iz IPA sredstava i kroz izradu strateškog dokumenta IPA II za BiH. Institucije sektora pravde u BiH su sarađivale i na pripremi sastanka Strukturiranog dijaloga.

U izvještajnom periodu je postignut napredak u međusobnoj saradnji i koordinaciji između FMP i kantonalnih ministarstava pravde, organizovanjem koordinacionih sastanaka, uz tehničku pomoć donatorskog projekta koji će se nastaviti i u budućem periodu, dok je aktivnost restruktuisanja kantonalnih ministarstava pravde izostala do postizanja političke saglasnosti. U izvještajnom periodu nisu provedene aktivnosti restrukturisanja kantonalnih ministarstava pravde.

5.2. Strateško planiranje i izrada politika u sektoru pravde u BiH

Strateški programi strateško planiranje i izrada politika u sektoru pravde u BiH odnose se na: uspostavljanje institucionalnih kapaciteta za strateška planiranja i razvoj politika i razvijanje i održavanje sistema prikupljanja, analiziranja i razmjene informacija.

5.2.1 Uspostavljanje institucionalnih kapaciteta za strateška planiranja i razvoj politika u sektoru pravde u BiH

U izvještajnom periodu započeli su projekti koji se bave strateškim planiranjem i razvojem politika. Projektne aktivnosti će obuhvatiti analizu sektora pravde, uspostavljanje kapaciteta za strateška planiranja i razvoj politika i obuku osoblja.

Uspostavljeni Dokumentacioni sistem za praćenje provođenja AP SRSP u BiH je dostupan svim institucijama sektora pravde i OCD-ovima koje prate provođenje AP SRSP u BiH.

5.2.2 Razvijanje i održavanje sistema prikupljanja, analiziranja i razmjene informacija u sektoru pravde u BiH

U izvještajnom periodu nastavljen je rad na dogradnji internet portala pravosudnih institucija u BiH (www.pravosudje.ba), koji je prilagođen potrebama korisnika.

5.3 Donatorska koordinacija u sektoru pravde u BiH

Strateški programi donatorska koordinacija u sektoru pravde u BiH odnose se na: uspostavljanje kapaciteta za donatorsku koordinaciju u sektoru pravde u BiH, jačanje sistema upravljanja javnim finansijama u sektoru pravde u BiH, unapređenje koordinacije i usklađenosti donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH, efikasnije rukovođenje donatorskom pomoći u sektoru pravde u BiH i planiranje donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH.

5.3.1 Uspostavljanje kapaciteta za donatorsku koordinaciju u sektoru pravde u BiH

U izvještajnom periodu MP BiH je popunilo radna mjesta zadužena za koordinaciju donatorske pomoći. Entitetska ministarstva pravde nisu išla u pravcu uspostavljanja jedinica za koordinaciju pomoći, ali MP RS je unutar svoje sistematizacije uspostavilo radno mjesto za jednog saradnika/koordinatora za donatorske projekte pomoći, a FMP je od postojećih državnih službenika imenovalo osobu koordinatora za donatorske projekte pomoći. U većini kantonalnih ministarstava pravde imenovani su državni službenici odgovorni za donatorsku koordinaciju.

U izvještajnom periodu nije bilo planiranih obuka za koordinatore pomoći, ali su državni službenici pohađali obuke koje su organizovale međunarodne organizacije, donatori ili Agencija za državnu službu BiH.

5.3.2 Jačanje sistema upravljanja javnim finansijama u sektoru pravde u BiH

Institucije sektora pravde u BiH su u izvještajnom periodu započele sa izradom programskih budžeta, u okviru kojih se povezuju prioriteti iz razvojne i sektorskih strategija, naročito iz SRSP u BiH. Izveštaji pojedinih institucija sektora pravde ukazuju na neusklađenost budžetiranja i određivanja prioriteta. Izrada programskih budžeta, u institucijama sektora pravde koje su započele sa izradom istih, se kontinuirano unapređuje.

MP BiH i VSTV su uskladili, a u PK BD je u toku, proces izrade/revidiranja institucionalnih strateških planova sa pripremom programskih budžeta, dok većina institucija sektora pravde na entitetskim i kantonalnim nivoima još uvijek nije usvojila vlastite institucionalne strateške planove, što otežava postupak programiranja budžeta.

Službenici MP BiH i VSTV, kao i predstavnici pojedinih kantona su uključeni u obuke za unapređenje znanja i vještina u oblastima pripremanja i izvršenja budžeta i te obuke treba nastaviti. Za institucije na državnom nivou, u pogledu ovog programa, organizovane su radionice za pripremu programa javnih investicija.

U MP BiH, VSTV i PK BD zaposlen je potreban broj državnih službenika za javne nabavke, dok se u većini kantona javne nabavke vrše ugovoreno putem zajedničkih službi ili jedinica van institucija, čiji službenici se kontinuirano upućuju na obuke iz oblasti javnih nabavki. U izvještajnom periodu nisu dostavljene informacije u pogledu zapošljavanja službenika za javne nabavke u entitetskim ministarstvima pravde.

MP BiH, VSTV i PK BD dosljedno provodi preporuke Ureda za reviziju BiH. Kantonalna ministarstava pravde ZDK, USK i BPK dosljedno provode preporuke revizorskih kuća koje angažuju kantonalne vlade. Do trenutka finaliziranja Izveštaja, institucije sektora pravde sa entitetskih i pojedinih kantonalnih nivoa nisu dostavile informacije vezane za ovo pitanje.

U proteklom izvještajnom periodu nije bilo napretka vezano za uspostavljanje sistema javne unutrašnje kontrole. MP BiH je u ranijem periodu zaposlilo internog revizora, a prema nalazima istog sistema unutrašnje kontrole je još uvijek jako slab. U jednom broju kantona, sistem interne revizije obavlja se dislocirano, u službama koje su u nadležnosti kantonalnih ministarstava finansija. Nije dostupna informacija o preduzetim koracima na uspostavljanju unutrašnje revizije u entitetskim i preostalim kantonalnim institucijama sektora pravde, kao ni u PK BD.

5.3.3 Unapređenje koordinacije i usklađenosti donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH

U zadnjoj godini izvještajnog perioda MP BiH, kao koordinirajuće tijelo, zbog nedostatka ljudskih kapaciteta, nije zakazalo i održalo predviđene sastanke informisanja donatora i koordinatora donatorske pomoći, dok je u prethodnim godinama redovno održavalo ove sastanke.

Sektor pravde u BiH je uspostavio sistem za utvrđivanje prioriteta za finansiranje iz donatorskih sredstava. Ovi prioriteti uvršteni su u IPA II okvir 2014.-2020. i u skladu sa mogućnostima i važnosti isti će biti razrađeni i kandidirani za finansiranje iz tih donatorskih sredstava.

Kada je riječ o IPA programima, instrumenti koordinacije sa donatorima su uspostavljeni i koordinirani sa državnog nivoa, dok se za institucije sektora pravde u BiH koordinacija provodi sektorski. Međutim, treba napomenuti da veliki problem pri uspostavljanju i provođenju sveobuhvatnog instrumenta koordinacije sa donatorima predstavljaju neizgrađeni kapaciteti, koji se odnose na znanje i vještine, kao i zapošljavanje dovoljnog broja osoblja, za projekte pomoći u entitetima.

5.3.4 Efikasnije rukovođenje donatorskom pomoći u sektoru pravde u BiH

MP BiH je u izvještajnom periodu izrađivalo godišnje izvještaje o efektivnosti donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH, koji su usvajani na MK.

U okviru programa javnih investicija razvijen je jedinstven obrazac izvještavanja, po kome institucije sektora pravde izvještavaju MFT o projektima iz donatorske pomoći.

5.3.5 Planiranje donatorske pomoći u sektoru pravde u BiH

MP BiH redovno ažurira uspostavljene baze podataka kontakata donatora, kao i donatorskih projekata od značaja za sektor pravde u BiH.

U izvještajnom periodu usklađivana je „Mapa pokrivenosti strateških programa iz SRSP u BiH sa donatorskom pomoći” sa bazom projekata pomoći u sektoru pravde.

MFT je u izvještajnom periodu započelo sa izradom programa javnih investicija u BiH za period 2013.-2015. godine u saradnji sa svim institucijama na državnom nivou. Ovim programom su obuhvaćeni i projekti pomoći u sektoru pravde.

5.4 Evropske integracije

Polovinom 2011. godine započeo je Strukturirani dijalog o pravosuđu između Evropske unije (EU) i BiH. Do sada je održano ukupno šest sastanaka, od kojih je pet redovnih, a jedan tematski. Na sastancima je iznijet veći broj preporuka koje su unijete u izmjene i dopune AP SRSP u BiH, a izvještaji o njihovom praćenju i provođenju su dostavljani MK na razmatranje i usvajanje.

U izvještajnom periodu nije bilo dodatnih aktivnosti na uspostavljanju kapaciteta za evropske integracije u FMP, dok za MP RS i PK BD nije bilo dostupnih informacija o tome. Nastavljena je obuka i stručno usavršavanje državnih službenika iz MP BiH, VSTV i FMP, koji rade na poslovima evropskih integracija. Ostale institucije sektora pravde u BiH u izvještajnom periodu nisu dostavile informacije vezane za ovu aktivnost.

ZAKLJUČCI JEDANAESTE MK

Jedanaesta MK usvaja slijedeće

ZAKLJUČKE

- 1) Usvajaju se izvještaji funkcionalnih radnih grupa i OCD-a „Vaša prava“ o provođenju AP SRSP u BiH za period od 2009. do 2013. godine,*
- 2) MK ostavlja rok od 60 dana za usaglašavanje teksta radnog nacрта SRSP u BiH i AP za njeno provođenje, nakon čega će usaglašen tekst biti upućen vladama na svim nivoima u BiH na usvajanje,*
- 3) Primjedbe u pisanoj formi od svih učesnika u izradi nove SRSP u BiH i AP, trebaju se dostaviti u roku od 15 dana,*
- 4) MK ostavlja rok od 60 dana za usaglašavanje teksta Deklaracije o uspostavljanju Konferencije ministara pravde u Bosni i Hercegovini, predsjednika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine i predsjednika Pravosudne komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.*
- 5) Konferencije ministara pravde u Bosni i Hercegovini, predsjednika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine i Pravosudne komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i dalje će se održavati dva puta godišnje.*

ZAKLJUČAK VIJEĆA MINISTARA BIH

Usvaja se Izveštaj funkcionalnih radnih grupa o provođenju Akcionog plana Strategije za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2009. do 2013. godine, čiji sastavni dio su i zaključci jedanaeste Konferencije ministara pravde u Bosni i Hercegovini, predsjednika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine i Pravosudne komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.